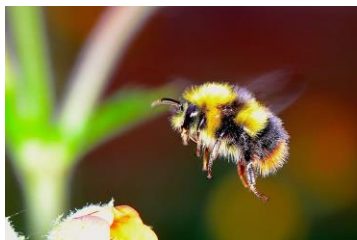

28 februari 2023

*We onthouden 10% van wat we
lezen, 20% van wat we horen, 30%
van wat we zien, 80% van wat we
ervaren, 90% van wat we met
anderen beleven en doorgeven.*

Beste nieuwsbrieflezer,

Het voorjaar zit er aan te komen. Zingende vogels, sneeuwklodjes, een enkele zoemende hommelt.....en de dagen worden weer langer! Hoog tijd om je groep op te geven voor een natuurexcursie van De Klyster. Wij hebben er zin in.

Namens het klysterteam, Marjolein Staal

Activiteitenboekje Voorjaar/Zomer

Vorige week heeft vrijwilliger Pieter Reitsma op elke school een stapel activiteitenboekjes gebracht. Blader even rustig door. Boeken kan [hier](#).

Foto van de voorkant van het boekje met 17 NME-activiteiten. Gastlessen, natuurexcursies en pakketten natuur-in-de-klas staan kort en krachtig beschreven.

*“Als we voor iedere plastic verpakking
een boom planten is het
klimaatprobleem opgelost.”*

Himmeldei

Het nu dé tijd voor een Himmeldei. Want er zitten nog geen blaadjes aan de bomen, waardoor je het zwerfafval goed ziet liggen tussen de struiken.

Grijpers, vuilniszakken, handschoenen, veiligheidshesjes, containers, alles wordt geleverd en na afloop wordt het zwerfafval opgehaald door de gemeente en krijgen je leerlingen een presentje.

Gastles

Wil je voorafgaand aan het himmeljen een gastles? Geef het aan bij je boeking. Anna Dotinga van de gemeente komt op school en geeft een leuke les (30 min). Boeken kan [hier](#).

Buitenlesdag 4 april '23

Staat de Nationale Buitenlesdag al bij jullie op de schoolkalender? 4 april 2023 is de dag dat we vieren dat er in heel Nederland buitenlessen worden gegeven, ben jij weer van de partij?

Meedoen?

Lees meer en geef je [hier](#) op. Deelname is gratis.

Wat krijg je?

Scholen die meedoen aan de Buitenlesdag krijgen van De Klyster:

- Appels (alle deelnemende leerlingen)
- Amuletten
- Natuurspeurkaart Vroege Voorjaar
- Poster in 6 stappen een buitenles voor alle deelnemende leerkrachten

De Nationale Buitenlesdag is een initiatief van IVN natuureducatie en Jantje Beton.

De natuur geeft ons alles wat we nodig hebben: schoon water, een groene leefomgeving, vruchtbare grond en gezonde lucht.

Zaaien in de klas

Ieder kind moet in zijn leven een keer zelf gezaaid hebben. Het is een wonder hoe er uit een zaadje een plantje groeit. En dat kunnen we wel vertellen, maar zelf doen is veel leuker en leerzamer!

Zonnebloemen, pompoenen en goudsbloemen worden gezaaid en na afloop ontvangt de groep een gratis groentezadenpakket!

Een klystergids komt op school en neemt een kruiwagen vol potjes, zaden en potgrond mee en gaat met jouw leerlingen zaaien. Lekker praktisch dus.

In april en mei geeft De Klyster zaaiïes. Doe je mee met je klas aan deze leuke leerzame doelen? Geef je dan [hier](#) snel op.

Hoe natuurintelligent is jouw groep 8?

Hoe verbonden voelen Nederlandse kinderen zich met de natuur? Dat weten we niet precies. Daarom doet hoogleraar Agnes v.d. Berg met het IVN onderzoek naar de band die basisschoolkinderen hebben met de natuur.

Doe je mee met jouw groep 8 aan dit belangrijke onderzoek? Geef je [hier](#) op en lees meer.

Voor het onderzoek is een leuke NQ-test speciaal voor groep 8 ontwikkeld.

We zoeken 100 groepen 8 die mee willen doen. In ruil ontvang je een cadeaubon van 50 euro om te investeren in veldwerkmateriaal voor nog leuker natuuronderwijs.

"We zien vandaag de dag een afstand tot natuur; veel kinderen zijn bang voor de natuur, ze willen niet vies worden en vinden kleine dieren eng."

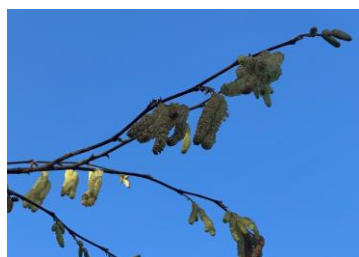
Doeblad

Dit jaar maakt klystergids Mirja iedere maand een doeblad. Hiermee kun je even lekker 10 minuten naar buiten met je groep.

Deze keer een boomknoppen doe-blad. Buiten valt altijd wat te beleven.

Boomknopweetjes ook in de bijlage

Dubbelprogramma De Eik was hier voor groep 3 t/m 5

Illustraties & tekst Mirja Brandorff

1. Voel aan de knop van een boom

Hoe voelt de knop?

- ☐ Zacht
☐ Ruw
☐ Plakkerig
☐

2. Maak een dikke knop open

Wat zie je?

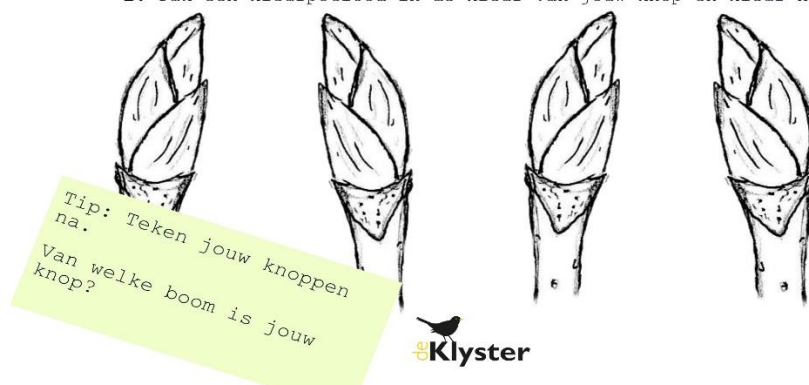
- ☐ Blaadjes?
☐ Bloem?
☐ Beide?

Tip: Bekijk de knop met een loep, wat zie je nog meer?

3. Kleur een boomknop

Boomknoppen van verschillende soorten bomen hebben allemaal een andere kleur.

- A. Ga opzoek naar boomknoppen in verschillende kleuren
B. Pak een kleurpotlood in de kleur van jouw knop en kleur hem in

Doekaart + bijbehorende boomknoppenweetjes als bijlage bij deze nieuwsbrief. Draai hem uit!

Rectificatie

LET OP: de doelgroep voor dubbelprogramma "De Eik was hier" staat foutief in het boekje. De juiste groep moet zijn 3 t/m 5. Scholen die al opgegeven hebben worden door Eline gebeld. Er zijn nog een paar plekjes vrij. Klik [hier](#).

Tot de volgende nieuwsbrief!

COLOFON

De Klyster is het intergemeentelijk NME-centrum voor natuur en duurzaamheidseducatie voor het basisonderwijs in Noardeast-Fryslân en Dantumadiel

Doniaweg 95b, 9104 GK Damwâld, Algemeen nummer De Klyster 06 44 08 50 63
info@klyster.nl - www.klyster.nl

Teamleider en NME-coördinator: Marjolein Staal – **Energiecoach:** Fernanda de Zwart – **NME-coördinator:** Eline van den Nieuwenhof – **Natuurfoto's:** IVN, Marjolein Staal en klysterarchief

Vrijwilligers 2023

Betty Kooistra, Tineke Feenstra, Jurjen Bylsma, Annemarie van der Molen, Olga Baggelaar, Bianca van Tielen, Jan Rietberg, Hilda Buursma, Bertus Volbeda, Hessie Rozenberg, Wytze Postma, Arie Hagedoorn, Jentje Zaal, Pieter Reitsma

Projectmedewerkers 2023

Jan Tiede Bouma, Pyke Kroes, Xantha Doevendans, Mirja Brandorff, Peer Zaal, Joanneke Romkema, Yvonne de Beer, **Update leskisten 2023**
 Geertruida van Assen, Babs Wijnstra, Sarah Baert, Joke Stapensea, Anke Branderhorst, Marjan Braaksma, Tessa Grupstra, Niels van Brouwershaven, Nienke Wagenaar, Sytske Wiegersma

Samenwerkingspartners 2023

IVN natuureducatie, Verenging Gemeenten voor Duurzame Ontwikkelingen GDO, Fryske Gea, Landschapsbeheer Friesland, Staatsbosbeheer, Om de Dobben, DikGroen, PKV Frisia, Vereniging Noardlike Fryske Wâlden, NDE Pingo & Pet, NME De Naturij, NME Groen Doen, Natuurmuseum Friesland, Museum 't Fiskershúske, Stichting 't Landje Dokkum, Zadenbibliotheek Nederland, NP Lauwersland, JOGG, Tryater

Bestuur Freonen fan De Klyster

Bertus Mulder, Durk Holwerda, Oege Jan Leegstra, Sippy Tigchelaar, Thom Feddema
Comité van aanbeveling

Syb van der Ploeg, Nynke Rixt Jukema, Sippy Tigchelaar, Henk Kroes, Theunis Piersma

Ambtenaren gemeenten

Korien Boerema, Romke Akkerman, Afke Kroes

Portefeuillehouders

Wethouder Aant Jelle Soepboer Noardeast-Fryslân en wethouder Gerben Wiersma Dantumadiel

Geen nieuwsbrief meer ontvangen? Mail uw naam en mailadres naar info@klyster.nl